

Cena prenumeraty:
w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznoszenie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Sob. 10.V Izydora Or.
Niedz. 11.V Mamerta.
Pon. 12.V N. M. P. Łaskawej
Wt. 13.V Serwacego.

Redakcja

w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 10 maja 1919 roku.

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobnie ogłoszenia 10 fen. wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Rozwiązanie kwestji bezrobotnych w Łodzi.

1 miliard 300 milionów mk. na uruchomienie fabryk w Łodzi.

Sejm w Warszawie uchwala nadzwyczajno kredyty dla Łodzi.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego Sejmu, zawiadomia marszałek, że wpłynął od rządu wniosek nagły z ustawą w przedmiocie udzielenia kredytu gwarancyjnego 20 milionów funtów szterlingów dla przemysłowców włóknistych przez Polską krajową kasą pożyczkową.

Ponieważ nikt nie zaprotestował przeciw traktowaniu tej sprawy, natychmiast przystąpiono do rozprawy nad nią.

Minister handlu, Hącia, przypomina, że już przedtem postanowił rząd, ażeby z pożyczki 5 miliardów przeznaczyć 10 milionów funtów szterlingów na zakupno bawełny. Minister skarbu i minister handlu stawiają teraz nowy wniosek, ażeby z pożyczki zaciągnąć się mającej przyznać 20 milionów funtów szterlingów na zakupno wełny i bawełny oraz artykułów technicznych. Nie wypłynie stąd wielkie obciążenie skarbu, bo przemysłowcy sami mają zakupić wełnę i bawełnę na rynkach zagranicznych, zaś krajowa kasa pożyczkowa ma tylko dodatkowo gwarantować akcept. Sprawa ta jest nader do-

niosła, a jeżeli rząd zdecydował się przyjąć z nią w nagłym wniosku, to dlatego, że już 21 bm. odchodzą statki z wełną i bawełną z Nowego Jorku, które mogą być zakupione. Jeżeli ta rzecz pójdzie w takim tempie, jakiego się spodziewamy, to mniej więcej w lipcu możemy mieć już pewien zapas wełny i bawełny i uruchomić przemysł włóknisty.

Po przemówieniach ks. Sędzimir, p. Diamanda, Cianciary i Fichny z Łodzi oraz końcowego przemówienia posła Bruna, wniosek uchwalono w 3-ch czytaniach.

Warszawa, 7 maja (wt). W kuluarach Sejmowych twierdzą iż powyższe rozstrzygnięcie kwestji spowodowało kilku wybitniejszych przemysłowców łódzkich. Ciż przemysłowcy przeprowadzili całą akcję w New-Jorku i Londynie, gdzie udało im się uzyskać 20 milionowy kredyt (koło 1 miljarda 300 milionów mk.) w surowcach — chodziło jedynie o gwarancje państwowe pożyczki. Ponieważ Sejm powyższe uchwalił, sprawa zdaje się być na najlepszej drodze.

Wszystkich kupców i handlujących drzewem

proszę o przybycie do mnie w dn. 10 maja r. b., o godz. 2-iej po poł., na ul. Średnią № 16, lewa oficyna., w celu ustalenia cen.

810—1 Komisarz Aprow. m. Łodzi.

Kto może być przyjęty do związku narodów?

Skład: Głównymi członkami związku narodów są państwa podpisujące traktat, następujące państwa zaproszone do przyłączenia się do traktatu pod warunkiem, iż w przeciągu 2 miesięcy po jego wejściu w życie, bez zastrzeżeń do niego przystąpią: Argentyna, Chile, Kolumbia, Dania, Hiszpanja, Norwegja, Paragwaj, Holandia, Persja, Salwador, Szwecja, Szwajcaria i Wenezuela. Poza tem członkami związku narodów może zostać każde inne państwo, każde dominium lub kolonja, rządząca się wolno, jeżeli za przyjęciem oświadczą się 2/3 ogółu członków i jeżeli da dostateczne gwarancje swej dobrej woli. Stąd wynika: 1) iż Niemcy nie są głównym członkiem związku narodów; 2) że aby się stać jego członkiem, na ich przyjęcie musi zgodzić się 2/3 członków i muszą dać dostateczną gwarancję swej szczerzej chęci przestrzegania zobowiązań międzynarodowych i przyjąć regulamin, ustalony przez związek w kwestjach odnoszących się do sił wojskowych i morskich.

Czy będzie można się wycofać ze związku narodów?

Każdy członek ligi narodów może wystąpić z ligi za uprzednim 2-letnim wypowiedzeniem, pod warunkiem, iż wypełni wszystkie swoje zobowiązania międzynarodowe. Dodatkowe wnioski do traktatu będą mogły być uchwalone większością głosów członków zgromadzenia walnego. Każdy członek związku narodów, który ich nie przyjmie, przestaje stanowić część składową związku. Ze związku narodów może być wykluczony każdy członek, który dopuścił się naruszenia jednego z zobowiązań wynikających z niniejszego traktatu. Wykluczenie następuje przez głosowanie wszystkich innych członków związku, reprezentowanych w radzie związku.

Kto będzie rządził światem?

Ster związku: Działalność związku, którego siedzibą jest Genewa, odbywa się przez następujące instytucje: przez zgromadzenie wszystkich członków związku, nie więcej jak przedstawicieli na jednego członka z prawem do jednego tylko głosu; przez radę 9 członków, (jeden reprezentant każdego z głównych mocarstw i reprezentanci wyznaczeni przez zgromadzenia 4 innych mocarstw). Uchwały zgromadzenia i rady są podejmowane jednomyślnie i przekazywane do wykonania stałemu sekretarjatu, urzędującemu w stolicy związku.

Wszystkie dawniejsze międzynarodowe biura przechodzą pod nadzór związku.

Wszechświatowa Liga Narodów.

Potężny związek obejmujący trzy czwarte kuli ziemskiej! Nikt nie będzie w stanie oprzeć się sile Ligi Narodów.

Kto walczył przeciw Niemcom?

Wstęp: Stany Zjednoczone Ameryki, Wielka Brytania, Francja, Włochy i Japonja, mocarstwa podpisane na niniejszym traktacie, jako mocarstwa sprzymierzone, oraz ich sojusznicy Belgja, Boliwja, Brazylja, Chiny, Kuba, Ekwador, Grecja, Gwatemala, Haiti, Hadzas, Honduras, Liberja, Nikaragua, Panama, Peru, Polska, Portugalia, Rumunja, Serbja, Chorwacja, Slawonia, Siam, Czechosłowacja i Urugwaj, stanowiące wraz z powyżej wymienionymi mocarstwami państwa sprzymierzone z jednej strony, a Niemcami z drugiej strony, biorąc pod uwagę, że na prośbę cesarskiego rządu niemieckiego został przyniany rozejm dla Niemców z dniem 11 listopada 1918 przez główne mocarstwa sprzymierzone w tym celu, aby mógł być zawarty z nimi traktat pokojowy, biorąc dalej pod uwagę, że państwa sprzymierzone pragną, aby wojna, w którą kolejno zostawały wplątane bezpośrednio, lub pośrednio, a która wzięła swój początek z wypowiedzeniem wojny wystosowanym 27 lipca 1914 r. przez Austro-Węgry Serbji, z wypowiedzeniem wojny wystosowanym przez Niemcy w dniu 1 sierpnia 1914 r. Rosji i 3 sierpnia 1914 r. Francji, oraz najazdu na Bel-

gie, ustąpiła miejsca trwałemu i sprawiedliwemu pokojowi, w tym celu strony kontraktujące przez następujących swoich przedstawicieli, reprezentowane (tu następuje liczba pełnomocników) zgodziły się na następujące postanowienia:

Kiedy prawnie skończy się wojna?

Od dnia wejścia w życie niniejszego traktatu, stan wojenny zostanie ukończony. Od tej chwili i pod warunkiem postanowień niniejszego traktatu zostaną podjęte na nowo oficjalne stosunki mocarstw sprzymierzonych z Niemcami i z każdym z państw niemieckich.

Prawo przed siłą!

Część I-sza. Liga narodów, mając na celu rozwój współpracy pomiędzy narodami i zabezpieczenie pokoju i bezpieczeństwa opiera się na następujących podstawach:

Na przyjęciu pewnych zobowiązań nieuciekania się do wypowiedzenia wojny, rozwoju w stosunkach międzynarodowych, opartych na sprawiedliwości i honorze, ścisłym przestrzeganiu przepisów prawa międzynarodowego i skrupulatnem poszanowaniu traktatu.

Przec z bronią!

Ograniczenie zbrojeń. Głównym celem związku jest utrzymanie pokoju. Dlatego zbrojenia poszczególnych narodów redukuje się do minimum koniecznego dla bezpieczeństwa narodowego, przyczem bierze się pod uwagę położenia geograficzne każdego z państw. Program tego redukowania zbrojeń został ustalony przez radę i przedłożony rządowi, które ustaliwszy granicę zbrojeń, nie mogą jej przekraczać bez zgody rady. Projekt co 2 lata przynajmniej, podlega rewizji. Członkowie związku zobowiązują się komunikować sobie wzajemnie dane odnoszące się do ich zbrojeń i ich programów wojskowych i morskich. Jako organ doradczy w sprawach wojskowych i morskich służy radzie stała komisja.

*** Korzyści Ligii narodów**

Wzajemne gwarancje. Członkowie związku zabezpieczają sobie wzajemnie obronę przed wszelkim najazdem zewnętrznym nienaruszalności ich terytorjów i niepodległość polityczną.

Sąd rozjemczy.

Regulowanie zatargów. Związek w razie wojny lub groźby wojny powinien uczynić wszystkie zarządzenia dla zabezpieczenia pokoju. Każde nieporozumienie pomiędzy członkami związku będzie rozstrzygane przez sąd rozjemczy lub przez radę związku, w żadnym zaś razie nie wolno uciec się do rozpoczęcia wojny przed upływem okresu 3-miesięcznego od orzeczenia sądu rozjemczego lub rozstrzygnięcia przez radę związku. Ustęp ten przewiduje także drażliwe wypadki i sposób ich załatwienia pozostawiając w razie braku jednomyślności każdemu z członków związku wolną decyzję co do sposobu działania.

Regulowanie zatargów.

Do drażliwych wypadków zaliczone są różnice zdań co do interpelacji traktatu, prawa międzynarodowego i t. d. W razie zatargu pomiędzy dwoma państwami, z których jedno jest członkiem związku, a drugie mimo to zaprasza się do przedłożenia sprawy lidze, to w razie odmowy rada może poczynić wszelkie zarządzenia zmierzające do położenia kresu zatargowi. Jeżeli jeden z członków związku podejmie wojnę wbrew zobowiązaniom de facto uważa się go jako tego, który nie dopuścił aktu wojennego przeciwko innym członkom związku. Członkowie ci bezzwłocznie zrywają z nimi wszelkie stosunki finansowe i gospodarcze i według miary oznaczonej przez radę dostarczają kontyngentów zbrojnych do armii, która ma zapewnić wykonanie zobowiązań, przyjętych wobec związku narodów.

Trybunał ludu. Projekt takiego trybunału, który ma rozpatrywać wszystkie zatargi o charakterze międzynarodowym, jest zobowiązana wypracować rada.

Zobowiązania międzynarodowe. Ustępem tym uchwalone są wszelkie dawniejsze zobowiązania niezgodzące się z ligą. Traktaty w sprawie narodów rozjemczych i umowy tego rodzaju jak doktryna Monroe są zgodne z niniejszym układem.

Mandaty międzynarodowe. Ustęp ten przewiduje oddanie opieki nad narodami, które nie są jeszcze zdolne do tego, aby rządziły się same.

Nadzór związku narodów. Związek będzie wykonywał nadzór nad warunkami pracy obchodzenia się z ludnością tubylczą, handlem opjum i innymi środkami leczniczymi szkodliwymi dla zdrowia, nad handlem bronią i amunicją, wolnością komunikacji i tranzytu, walką przeciw chorobom, oraz rozwojem organizacji czerwonego krzyża.

Bezrobotni przed Magistratem

a) Gospodarka socjalistyczna w Radzie Miejskiej wydaje swoje owoce.

Pp. radni oraz ławnicy, miast zająć się sprawami miejskimi, miast pracować nad podniesieniem i unormowaniem ekonomicznych spraw miasta, z epikurejską beztronską trawią czas na wygłaszaniu najrozmaitszego rodzaju politycznych tyrad i deklamacji, obwieszczając urbi et orbi swoje zapatrywania oraz programy partyjne, czyniąc z sali obrad Rady miejskiej raczej wiec, aniżeli miejsce, gdzie zastadać mają

ludzie, którym powierzono sprawy gospodarki oraz finansów miasta.

To też coraz częściej słychać się daje groźny pomruk tłumu, który zaczyna rozumieć, że zręczni krzykacze agitacyjni przez to samo nie mają jeszcze kwalifikacji na zdolnych i fachowych administratorów i, że w obozie socjalistycznym słowa stoją częstokroć w dziwacznej sprzeczności z czynami.

Jednym z takich odruchów rozczarowującego się do swych wybrańców tłumu była wczorajsza demonstracja bezrobotnych, którzy zbrali się wczoraj o godz. 9 rano przed biurem Urzędu do spraw pośredn. pracy, żądając rozpoczęcia robót publicznych, a zwłaszcza kolei Łódź—Kutno.

Przemawiał do nich inż. Wojciechowski, kierownik biura Urzędu do spraw pośrednictwa pracy, poczem zebrani udali się przed gmach Magistratu i zażądali ukazania się prezydenta miasta, ob. Rzewskiego. Ob. Rzewski na wysuwane przeciw Magistratowi zarzuty odpowiedział ogólnikami o kompetencji Magistratu oraz o władzach państwowych.

Na żądanie odżywienia oraz odniemczenia urzędów municypalnych, ob. Rzewski odrzekł, iż w wolnej Polsce muszą mieć wszyscy równe prawa.

Po wyjaśnieniach tłum rozszedł się, wznosząc okrzyki: „Przec z żydami i Niemcami! Usunąć ich z Magistratu“.

KRONIKA.

Dziś, d. 10 maja 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabywać można (po potrąceniu procentu):

100	markowe, koronowe, rublowe	za	97,63
500	"	za	488,15
1000	"	za	976,25
5000	"	za	4881,25
10000	"	za	9762,50
			769 6

— O zwolnienie od służby wojskowej.

a) Ministerjum spraw wewnętrznych zawiadomiło komisarza rządowego, iż próby odroczenia lub zwolnienia od służby wojskowej przesyłać mu będzie, celem zbadania prawdziwości faktów, podanych w prośbie petenta i z opinijowania, czy faktycznie uważa, że prośba taka zasługuje na uwzględnienie.

— Miejski podatek od dochodu.

a) Na rzecz kasy miejskiej wprowadzony został podatek od dochodu: Podatkowi temu podlegają osoby fizyczne i prawne, mające miejsce zamieszkania w Łodzi, albo, otrzymujące dochód z przedsiębiorstw lub z nieruchomości w obrębie miasta położonych.

Wolne od podatku są tylko osoby, których dochód roczny nie przekracza 1,800.—, marek, i wojskowi co do pobieranego przez nich żołdu.

Poza temi wyjątkami obowiązek podatkowy ciąży na wszystkich innych mieszkańcach miasta i osobach prywatnych. Nie są zatem wolni od podatku, naprz. urzędnicy towarzystw akcyjnych, za których zarządy towarzystw płać państwowy podatek od ich pensji, ani urzędnicy państwowi lub komunalni.

Magistrat rozsyła obecnie formularze na zeznania (deklaracje) podatkowe do osób, których dochód według orzeczenia komisji szacunkowych przewyższa 5,000.— marek rocznie.

Kto nie złoży zeznania, lub poda w niem fałszywe informacje, naraża się na karę i doliczenie dodatku 5—10% do podatku.

— Upaństwowienie gimnazjum.

a) Wobec wyrażonej przez władze państwowe zgody na upaństwowienie gimnazjum polskiego Tow. „Uczelnia“ zwołane zostają w dn. 12 bm. specjalne narady członków Towarzystwa dla powzięcia decyzji w tej sprawie.

— Z Wydziału szkolnictwa.

a) Pod przewodnictwem dr. Kopcińskiego, odbyło się posiedzenie Wydziału szkolnictwa, na którym uchwalono podjąć starania, zmierzające do przekształcenia polskiej 4-klasowej szkoły miejskiej na szkołę średnią i w tym celu wyłoniono komisję, w skład której weszli: dr. Kopciński, p. Koziółkiewiczówna, p. Opęchowski, pp. Starkiewicz i Sirzelecki.

Postanowiono zapoznać się z urządzeniem i programem szkoły rzemiosł przy Chr. Tow. dobroczynności, w tym celu, aby w najbliższej przyszłości szkołę tę umiastować ewentualnie zasilić poważnym funduszem, umożliwiającym dalszą jej egzystencję.

— Nowy wizytator.

a) Dowiadujemy się, że inspektor wyższej szkoły realnej kupiectwa, p. Antoni Idzkowski, powołany został przez ministerjum W. R. i O. P. na stanowisko wizytatora szkół handlowych.

— Opieka nad ubogą dziećmi.

a) Zorganizowany został przy Radzie opiekuńczej specjalny komitet opieki nad ubogą dziećmi, mający na celu podział podatków, dostarczanych przez Czerwony krzyż amerykański oraz kontrolę nad prawidłowym odżywianiem dzieci.

— Przedstawienia dla dzieci.

a) Magistrat Łódzki zajął się sprawą urządzania specjalnych przedstawień kinematograficznych dla dzieci i młodzieży, mając na celu ich kształcenie. Przystąpiono do opracowania projektu takich przedstawień.

— Z Tow. kredytowego m. Łodzi.

a) Z chwilą wznowienia wydawania pożyczek do Tow. kredytowego m. Łodzi zgłosiło 150 właścicieli nieruchomości o zaciągnięcie pożyczki na 7 milionów rubli. Z liczby tej uwzględniono dotychczas sto kilkanaście żądań na sumę rb. 5,660,000.

— Uregulowanie warunków płacy i pracy.

a) W dniu 14 bm. zwołana będzie komisja rozjemcza, w celu ostatecznego uregulowania warunków płacy i pracy służby folwarcznej w powiecie łódzkim.

— W sprawie wypieku chleba.

k) Cech mistrzów piekarzy wystąpił do władz i magistratu z memorjałem w sprawie zaopatrzenia ludności w większą ilość chleba, argumentując, że wolny handel zbożem nie istnieje. Chleba kontyngensowego, t. j. kartkowego jest bardzo mało i ilość wydzielona jest niewystarczająca dla przeciętnego mieszkańca.

Zapotrzebowanie to wywołuje stałą zwyżkę cen. Wiadomo nam jest, iż w wielu miejscowościach Rzeczypospolitej Polskiej są spore zapasy mąki, którą możnaby nabyć po cenie tańszej. Aby uniknąć pośrednictwa, zawsze kosztownego i mieć kontrolę nad przywozem i zużyciem mąki, należy dać prawo przywozu li tylko zrzeszeniom piekarskim, zawodowym pod kontrolą, co do płaconey ceny, jak i wypieku, prowadzoną przez urzędnika min. aprowizacji, ewent. Wydziału zaprow. miasta.

Otrzymane korzyści będą następujące:

Chleb, wypiekany z przywiezionej mąki, będzie znacznie tańszy, przez co ustanie przemysłnictwo i wypiek chleba w piekarniach, nie mających nic wspólnego z najelementarniejszą higieną. Dostarczanie ludności chleba po znoszonej cenie ulży zaprowiantowaniu miasta, gdyż niewystarczająca ilość chleba kartowego ludność pokryje sobie kupnem pozakartkowego. Zwierzchnia kontrola władz pozostanie nad ceną i wyrobem chleba. Ukróci się nadmierną pożądlivość okolicznego włościaństwa, bo będzie miało dodatni wpływ na regularniejsze i bez większych trudności dostawę nakazanego kontyngensu zboża na potrzeby miasta. W okolicy np. Słupcy funt mąki żytniej kosztuje pół marki, w okolicy Łodzi, zdunskiej Woli i t. p. 2 mk. Oto różnica.

— Odczyty prof. Sawickiego.

Zapowiedziany na wczoraj pierwszy odczyt z cyklu „Zachodnie Kresy Polski“ z powodu niemożności przybycia prelegenta nie odbył się. Pierwszy odczyt o pobrzeżu Gdańskim odbędzie się w sobotę o godz. 8 wiecz.

Następne — w niedzielę o godz. 8 wiecz. „O Zagłębiu Śląskiem“ i o godz. 9 trzeci odczyt pt. „Zagadnienie słowackie“.

— Ofiara.

Z okazji uroczystości srebrnych godów małżeńskich pp. Pawłostwa Holców wpłacili w dniu 24 kwietnia Edwardostwo Wagnerowie na żołnierza polskiego mk. 50.

Proszą nas o zaznaczenie, że oficerowie prezydium policji złożyli w dniu 3 maja na pociąg sanitarny Łódź do rąk p. Janiny Tochtermanowej marek 300.

— Trocki zamordowany.

Trocki zamordowany, Lenin palnął sobie w łeb i skończył samobójstwem, takie plotki, niczem nie poparte, kolpotowane dziś po Łodzi. Miały one wyjść ze sfer żydowskich.

Równocześnie kurs pieniędzy rosyjskich nagle się podniósł. Płacono za rubla po 1,39 do 1,40 mk.

Prawdopodobnie czarna giełda połączyła obydwie te wypadki dla podniesienia waluty rosyjskiej.

Równocześnie podobno miał też spaść funt sterlingów i frank, nawet dosyć poważnie. Ha, na giełdzie dzieją się zawsze cuda.

— Z pogrzebu.

Wzmiankę naszą o pogrzebie naczelnika ś. p. Konopczyńskiego uzupełniam, że na pogrzebie był obecny podsekretarz stanu Januszewski oraz naczelnik sekcji bezpieczeństwa Gorzechowski.

— Napiwków nie będzie.

k) Zarząd Stow. kelnerów w Łodzi, zwrócił się do Stow. restauratorów z propozycją dolicznia do rachunków gości po 10% dla kelnerów za obsługę, aby skasować hańbiący godność ludzką zwyczaj dawania kelnerom napiwków. Na posiedzeniu Stow. restauratorów pod przewodnictwem p. Bawarskiego, omawiano sprawę powyższą, przyczem postanowiono, iż właściciele do pisywać do rachunków procentów nie będą, lecz dozwolą kelnerom dopisywać ten procent od siebie. W tej sprawie oba stowarzyszenia zwrócić się z odpowiednim apelem do publiczności z zawiadomieniem władz.

— Zebrania.

W dniu 11 maja r. b., o godz. 9 i pół rano, w lokalu Pol. Zw. Zaw., przy ul. Głównej 31, odbędzie się zebranie związku cieśli, stolarzy i pokrewnych zawodów.

W dniu 11 maja r. b., o godz. 2-iej po poł., w lokalu Pol. Związków Zaw. przy ul. Głównej 31, odbędzie się półroczne ogólne zebranie związku pracowników hotelowych, kąpielowych i pokrewnych zawodów.

Zw. Zaw. szwerców i kamaszników w Łodzi, zwołuje na d. 11-ty maja, o godz. 2-iej po poł. zebranie nadzwyczajne, w celu omówienia warunków pracy.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Dziś, w sobotę, dnia 10 b. m. Teatr Polski daje dwa przedstawienia.

Po południu o godz. 4-iej po cenach najniższych dla młodzieży ukaże się po raz ostatni w sezonie doskonała komedia Z. Przybylskiego, p. t. „Wacek i Wacek”.

Wieczorem zaś hucznie oklaskiwany na premierze wodewil p. t. „Nitouche”, z p. J. Staszewską w roli tytułowej.

Od poniedziałku, t. j. dnia 12-go b. m. rozpocznie gościnne występy na naszej scenie jedna z najbardziej lubianych przez publiczność warszawską artystek, p. Marya Mrozińska. Pierwszy jej występ odbędzie się w poniedziałek w arcyzabawnej krotce Henequina i Webera p. t. „Pani Prezesowa”.

W niedzielę, d. 11 maja, o godz. 5 i pół po poł. w Sali Koncertowej p. Bolesław Busiakiewicz wygłosi prelekcję n. t. „Leonardo da Vinci”, z okazji 400-letniej rocznicy wielkiego artysty.

Spodziewać się można, iż sala dnia tego wypełni się ciekawymi słuchaczami, szczególnie młodzieży szkolnej, dla której przedewszystkiem p. Busiakiewicz pracę swą przeznaczył.

Strajkomanja.

W gazowni strajk trwa dalej, na razie nie ma widoku zakończenia strajku — zarząd ze względu na kompletny brak źródeł pokrycia wygórowanych żądań pracowników, nie może się do nich przychylić. Robotnicy też obstają przy swoim, jakkolwiek na ostatnich zebraniach robotników dało się słyszeć kilka bardzo poważnych głosów, jednakże stanowią one do tej chwili znikomną mniejszość.

Akcyonariusze są zdecydowani zamknąć gazownię na dłuższy czas.

Pracownicy kolejek dojazdowych postawili zarządowi tejże instytucji żądania poprawy bytu; według tego projektu najniższa płaca pracownika miała by wynosić 600 mk.

k) Apetyty kuchmistrzów wznoszą się za przykładem innych i oni wystawili restauratorom i właścicielom zakładów kulinarnych swe żądania obejmujące 18 punktów. Kuchmistrze żądają 200 mk. najniższej pensji tygodniowo, plus całodziennego utrzymywanie, co wyniesie około półtora tysiąca mk. miesięcznie.

Dalej w szeregu żądań idą: opłacanie przez szefów 2% od pensji na kasę chorych, przestrzeganie 8 godzinnego dnia pracy, 2 tygodniowy urlop płatny corocznie, podczas wychodni pra-

ownik ma prawo do posiłku, obiadu, podwieczorku i wleczery i t. p.

Najcharakterystyczniejszy zwrot w tej petycji jest ten, że właściwie za nieuczciwość kuchmistrzów powinni odpowiadać właściciele restauracji.

Konsekwentnie rzeczy biorąc, jeżeli ukradł kuchmistrz, w kózie siedzieć powinien właściciel restauracji.

Czy tu czasem nie zastrajkowała logika?

Obrońca naszych kresów.

Warszawa, 9 maja (PAT.) Front galicyjski: Rozpoczęta wczoraj przez ukraine akcja bojowa trwa. Na południe zachód od Medyki wojska nasze uprzedziwszy akcją nieprzyjacielską mającą na celu przerwanie toru kolejowego między Medyką a Sadową Wisznia. Pocałodzienniej ciężkiej walce zajęły Palice i Nowosiołki. Nieprzyjaciel poniosł nadzwyczaj ciężkie straty w zabitych i rannych. Atak nieprzyjacielski na nasze patrole w Krechowie, w Fudnie i na Kamiennej Górze na odcinku Żółkiew odparto.

Front wołyński: Pod Bełzem i Dołhobyczowem uparte walki trwają dalej.

Front litewsko-białoruski. Na północ zachód od Wilna bolszewicy zaatakowali z większymi siłami Podbrodzie. Atak odparto z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela. Patrole nasze dotarły do Bolnik na północ od Szyrwint. Na wschód od Wilna zajęliśmy Soły. Na odcinku Lidy i Baranowicz utarczki patroli wywiadowczych.

podpisano Haller, pułkownik.

Czarne siły.

Gdańsk, 9 maja (PAT.) W „Gazecie Gdańskiej” znajdujemy na naczelnym miejscu następujące ostrzeżenie: Doszła nas wiadomość, że podejrzone osobistości z wrogiego nam obozu objeżdżają prowincję, ażeby podburzyć lud polski do zbrojnego porwania się w chwili ogłoszenia warunków pokoju. Osoby te twierdzą, że w dziennikach poznańskich ukaże się anonis zawierający nie więcej jak 2 nazwiska, jedno żeńskie, drugie męskie i że ten zagadkowy anonis będzie wskazówką z Poznania, żeby chwycyć za broń. Powołując się na oświadczenie nasze z marca r. b. nawołujące do zupełnego spokoju przestrzegamy wszystkich polaków Prus królewskich, księżących i Pomorza przed tego rodzaju agitatorami, zapewniając, że mandatu od komisariatu nie posiadają i że żądanie ich stoi w sprzeczności z obowiązkiem naszym w dzisiejszej chwili. Podp. Naczelnia rada ludowa — podkomisarjat w Gdańsku dr. Łaszewski.

Okrety ententy w Gdańsku.

Gdańsk, 9 maja (PAT.) W ubiegłym tygodniu przybyło do nowego portu w Gdańsku 6 okrętów wojennych ententy. Z nich 2 angielskie krążowniki, dalej 2 amerykańskie i 2 francuskie okręty wojenne.

Duńskie statki.

Gdańsk, 9 maja (PAT.) Duński parowiec „Naja” opuścił po wyładowaniu żywności dla amerykańskiego czerwonego krzyża nowy port i odjechał do Kopenhagi po dalszą żywność dla Polski.

Nowe pieniądze.

Cieszyn, 9 maja (PAT.) Wobec zupełnego braku monety zdawkowej i drobnych banknotów gmina miasta Cieszyna wypuściła własne asygnaty 1-o koronowe na sumę pół miliona koron. Asygnaty te wykonano bardzo estetycznie, mają napisy polskie i niemieckie. Na asygnatach podpisany jest burmistrz za pozwoleniem rady narodowej.

Rzeczpospolita Gdańska i jej granice.

Paryż, 9 maja (PAT.) Granice republiki gdańskiej, mają być następującymi punktami geograficznymi: Od morza Bałtyckiego zachodnią granicą Prus wschodnich, aż do ujścia Wisły, potem biegiem Nogatu, Wisłą do punktu znajdującego się o 6 i pół klm. na północ od Tczewa (Dirschau), następnie do punktu północno-wschodniego o 8 i pół klm. od Skarszewa (Schöneck), wreszcie linią biegnącą między dwoma jeziorami Lonkenersee i Polentinersee aż do Kolebek na wybrzeżu. To są granice wolnego portu gdańskiego.

Polisce będzie zagwarantowane używanie doków, basenów i wszystkich nadbrzeżnych portowych urządzeń potrzebnych do importu i eksportu. Polska będzie sprawować administrację na Wiśle i na wszystkich kolejach żelaznych, z wyłączeniem dróg o interesie lokalnym. Poczta, telegrafy i telefony należą do Polski. Polisce zapewnione jest również prowadzenie spraw zagranicznych Gdańska i ochrona praw Gdańska, wobec zagranicy. Poddani niemieccy, mieszkający w Gdańsku, zostają po 2-ach latach obywatelami gdańskimi i wtedy będą mogli oświadczyć się za przynależnością niemiecką lub Gdańską.

Granice koło Gdańska.

Do miasta Gdańska przyłączono okolice Kolibki należącą jeszcze do Polski, lecz nie należą już Sopoty, Leoblau i Hohenstein, aż po Wisłę oraz trójkąt utworzony przez Wisłę i Nogat. Obwód Elbląg należy do Prus wschodnich. W obwodach Malborg, Stuhn, Kwidzyń (Marienwerder) i Susz z całej regencji olsztyńskiej (Allenstein) oraz w obwodzie Olecko (Markgra-

bowa) plebiscyt. Cypel obwodu Nibolskiego z linią kolejową prowadzącą ku Mławie przypada Polsce.

Konstytucja Gdańska.

Paryż, 7 maja (PAT.) Według postanowień traktatu pokojowego wolne miasto Gdańsk otrzyma konstytucję uchwaloną w porozumieniu z ligą narodów. Wolność Gdańska będzie zagwarantowana przez ligę narodów. Konwencję pomiędzy Polską a Gdańskiem przeprowadzi liga narodów dla 1) zabezpieczenia unii cłowej, pomiędzy Polską a Gdańskiem i zapewnienia dla Polski części portu Gdańskiego, 2) dla zabezpieczenia Polsce używania doków, kanałów i dróg komunikacyjnych, 3) dla zapewnienia Polsce kontroli nad Wisłą i głównymi liniami kolejowymi z wyjątkiem kolei lokalnych i tramwajów oraz dla zabezpieczenia Polsce komunikacji pocztowej i telegraficznej z Gdańskiem, 4) dla zapewnienia dla Polski możności przeprowadzenia ulepszeń doków, dróg wodnych oraz swobodnego nabywania potrzebnych terenów, 5) dla uniemożliwienia wszelkiego rodzaju wykroczeń przeciwko polakom w Gdańsku, 6) by reprezentowanie Gdańska za granicą i opieka nad jego obywatelami była w rękach polskich.

Każdy z dotychczasowych mieszkańców Gdańska, który wyrazi życzenie przeniesienia się do Niemiec, będzie miał prawo opuszczenia Gdańska w ciągu 12 miesięcy. Znajdujące się w Gdańsku dobra państwa pruskiego stają się za pośrednictwem ligi narodów albo własnością Gdańska, albo Polski stosownie do postanowień komisarzy ligi narodów.

Wszystkim Instytucjom i osobom, które przez wzięcie udziału w pogrzebie mojego
meża

Władysława Konopczyńskiego

okazały tyle uznania dla Jego charakteru i działalności, a mnie życzliwości i współczucia, składam serdeczne podziękowanie.

802—1

Żona.

Granice Niemiec.

1. Z Belgją: Granice biegną na północny-wschód od obszaru Moresnet, na wschód od okręgu Eupen, na zachód od okręgu Monjoir (dawna granica) na północny wschód od okręgu Malmedy aż po Luksenburg.

2. Granica z Luksenburgiem: Granica z roku 1914.

3. Z Francją: Granica z miesiąca lipca 1870, od Luksenburga, aż po Szwajcarię. Granica celną jest równocześnie granicą obszaru nad rzeką Saarą.

4. Z Szwajcarią: Granica obecna.

5. Z Austrią: Granica z roku 1914 aż po Czechosłowację.

6. Z Czechosłowacją: Granica z roku 1914 z Czechami i Śląskiem po cypel na wschód od Prądніка (Neustadt).

8) Z Danją: Granica wykreślona w osobnych artykułach.

III. *Klausule w sprawach politycznych Europy.*

Oddział I. Belgia. Traktaty z roku 1889 będą zmienione i mogą być zastąpione przez umowę pomiędzy Belgją, Holandją i państwami sprzymierzonymi. Niemcy zobowiążą się uznać ten traktat. Niemcy uznają suwerenność Belgji na spornym obszarze Moresnet, zrzekają się pruskiej części obszaru Moresnet na zachód od drogi Liege-Mix La Chapelle. Niemcy odstępują Belgji okręgi Zupen i Malmedy. Mieszkańcy pozostające pod zwierzchnią władzą belgijską, będą mieli prawo wyrazić życzenie, czy chcą pozostać w całości, czy części pod zwierzchnictwem niemieckim. Belgja co do tego podda się rozstrzygnięciu związku narodów.

Oddział III. Lewy brzeg Renu. Niemcy nie będą utrzymywały ani nie zbudują żadnej fortecy ani na lewym brzegu ani też w odległości przynajmniej 50 kilometrów na wschód od Renu. W strefie tej Niemcy nie będą utrzymywać żadnej siły zbrojnej, nie będą odbywać manewrów wojskowych ani nie zachowują żadnej możliwości materialnej, ułatwiającej mobilizację. Wszelkie naruszenie tych zobowiązań

będzie uważane za akt wrogi, skierowany przeciwko państwu podpisanym na niniejszym traktacie, a mającym na celu zakłócenie pokoju światowego.

Oddział IV. Zagłębie Saary. Postanowienia w sprawie zagłębia Saary określają granice obszaru, do którego odnoszą się postanowienia traktatu, określają odstąpienie Francji własności zwrotu wszystkich długów, obciążających kopalnie węgla w północnej Francji, zabezpieczają dla Francji własność kopalni, ustalają prawa ludności, określają na 15 lat stosunki polityczne i administracyjne obszary nad Saarą. Osobny paragraf określa reguły plebiscytu, który po upływie 15 lat ma zdecydować o przynależności politycznej zagłębia Saary. Granice obszaru nad Saarą obejmują okręgi Saar-Louis, Sarbrück Ortweiler St. Hubert, część okręgu w St. Hendel i Hombourg, od południa na zachód granice administracyjnych okręgów względnie kantonów, włączonych do wskazanego obszaru wzdłuż linii ogólnej, która rozpoczyna się na brzegu rzeki Saary w odległości 5 kilometrów na północ od Metlach i dobiega na południowy zachód od Henich do granicy południowej księstwa Birgenfeld. Na wschodzie granicę stanowi linja, rozpoczynająca się w odległości 4 km. na północny wschód od St. Wandel, pozostawiając poza obszarami Saary Breitenbach i Waldmar obejmuje Homburg. Dalej biegnie linja wschodnim brzegiem Blis i dochodzi do granicy francuskiej na południe od Hornbach. Obszar wynosi 161,000 hektarów, ludność liczy 647.000 głów.

Odstąpienie kopalni. Odstąpienie własności kopalni obejmuje wszystkie pokłady węgla i wszystkie urządzenia tak na powierzchni ziemi jak i pod ziemią, wszystko, co stanowi własność właścicieli lub eksplontujących kopalnie. Francja ma prawo przeprowadzić przez siebie za konieczne zarządzenia co do szpitali szkół z zajęciem wykładowym francuskim dla personelu zajętego w kopalniach i rodzin urzędników i robotników.

Na konferencji pokojowej.

Nałożono na nas zapłatę odszkodowania.

Paryż, 7 maja. (PAT.) Państwo polskie, które staje się właścicielem dóbr należących dotychczas do państwa pruskiego, według postanowień traktatu pokojowego będzie musiało przyjąć na siebie część odszkodowania wojennego, które państwo niemieckie będzie musiało wypłacić państwu ententy.

Czego Foch żąda dla Francji?

Wiedeń, 9 maja. (PAT.) Wiedeńskie B. K. donosi z Paryża: Pełne posiedzenie konferencji pokojowej, na którym uchwalono tekst preliminarzy pokojowych, odbyło się dnia 6 b. m. Na posiedzeniu tym marszałek Foch wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że zabezpieczenie, jakie otrzymuje Francja, jest ze stanowiska wojskowego niedostateczne. Zdaniem marszałka

traktat pokojowy nie powinien być podpisany, Francja powinna otrzymać przyczółki mostowe nad Renem.

Obszar warunków pokojowych.

Wiedeń, 9 maja. (PAT.) B. K. Księga zawierająca warunki pokojowe, drukowana w języku angielskim i francuskim, zawiera 208 stron i 440 artykułów.

Nowy traktat

Paryż, 7 maja. (PAT.) Według doniesienia „Echo de Paris”, Francja, Anglja i Stany Zjednoczone zobowiązały się przeprowadzić dodatkowe postanowienia w sprawie zabezpieczenia Francji na przyszłość, zapewnia poszanowania dla postanowień traktatu pokojowego. Na konferencji pomiędzy Clemenceau, Lloyd Georgem i Wilsonem zostanie ostatecznie ustalone brzmienie tego traktatu dodatkowego, który zresztą nie ma być wcale układem tajnym.

Dzielna odpowiedź.

Poznań, 9 maja. (PAT.) Rząd pruski proponuje wysłanie przedstawicieli do Berlina celem pertraktacji w sprawie internowanych, jeńców i zakładników w odpowiedzi na ten telegram wysłała Naczelna rada ludowa w języku francuskim depeşe, w której stwierdza, że dla polaków układy co do wymiany zakładników i internowanych są bardziej pożądane w Poznaniu z powodu obecności komisji międzysojuszniczej i zawiadamia, że pełnomocnicy należycie upoważnieni mają gwarantowany wolny przyjazd i odjazd oraz, że zapowiedziane przybycie może nastąpić w każdej chwili.

Zawieje słów, zamuło czynów!

Warszawa, 8 maja. (PAT.) Odbyły się tutaj 3 wielotysięczne wiece w sprawie walki z paskarstwem. Członkowie komitetu organizacyjnego określili w swych referatach położenie ogólne kraju i organizacji obywatelskiej, zrzeszającej się w celu obrony spożywczy przed lichwą towarową. Zakładane we wszystkich miejscowościach Rzeczypospolitej komitety mają współpracować z urzędami walki z lichwą i spekulacją, powołanymi przez ministerstwo aprowizacji. Uchwalono jednomyślnie następujące rezolucje: Rozszerzenie kompetencji urzędu walki z lichwą i spekulacją, wstrzymanie ruchu osobowego na kolejach, jeżeli inaczej nie uda się dokonać transportu kartofli, wprowadzenie kary chłosty a nawet śmierci za zbrodnie, paskarstwa i rozszerzenie jej na winnych przemysłowców. Zebrań domagali się również wydania prawa, nakładającego obowiązek na całą ludność ujawniania wszystkich wypadków wyzysku.

Podział kolonii niemieckich.

Paryż, 7 maja. (PAT.) Rada 4-ch naczelników rządów państw sprzymierzonych, w dniu 6 maja powzięła ostateczną decyzję w sprawie dawnych kolonii niemieckich. Nad Afryką południową mandat zarządu otrzyma Wielka Brytania, nad Afryką południowo-zachodnią liga południowo-afrykańska, nad wyspami Samoa Nowa Zelandja, nad innymi posiadłościami Niemiec na oceanie Spokojnym, na południe od równika Australja, i nad wyspami na oceanie Spokojnym na północ od równika Japonja. Co do kolonii Togo i Kamerun przysły sposób ich zarządu określa Wielka Brytania i Francja. Co do Kamerunu porozumienie, które będzie podstawą przyszłego uregulowania stosunków, już doszło do skutku. Według niego obszary dawnego Kamerunu niemieckiego zostały przydzielone Francji z tem zastrzeżeniem, że Francja opróżni obszary sąsiadujące z angielską kolonją Nigierja. Według postanowień rady 4-ch Włochy mają otrzymać rekompensatę kolonialną, którą im zapewnił traktat z 25 kwietnia 1915 r.

Jak wykładają się w Berlinie.

Wiedeń, 9 maja. (PAT.) B. K. donosi z Berlina: Na posiedzeniu pruskiego zgromadzenia krajowego prezydent ministrów Hirsch oświadczył, że warunki pokojowe są skrajnie sprzeczne z uchwałami powziętymi przez zgromadzenie krajowe w dniu 1 kwietnia. Niema w nich ani śladu o podstawie porozumienia, jest to czysty pokój przemocy, jednak w obecnej chwili należy zachować zimną krew. Wiceprezydent, a następnie i inni mówcy potępiali jaknajostrej warunki pokojowe.

Zamknięcie warsztatów.

Berlin, 9 maja. (PAT.) Dotychczasowe warsztaty w Spandawie zostały zamknięte. Urzędnicy i robotnicy protestują przeciw temu.

Wojska Kołczaka zwyciężają.

Lion, 9 maja. (PAT.) Według gazety „Ruskaja armja” wojska Kołczaka idą naprzód i są 90 wiorst od Bugulmy i 140 wiorst na południowy zachód od Terlitamaku. Wojska posuwają się w kierunku Orenburga.

Finowie w Petersburgu.

Lion, 9 maja. (PAT.) Nadeszła tu wiadomość, że wojska fińskie miały zająć Petersburg.

Rumuni w Budapeszcie.

Bruksela, 8 maja. (PAT.) Prasa francuska podaje telegram z Berlina, że armja rumuńska zajął Budapeszt.

Z SEJMU.

(Posiedzenie wczorajsze.)

Po otwarciu Sejmu przez marszałka i przegłosowaniu wniosku o sprowadzeniu bawełny do kraju — co dla Łodzi może mieć nieobliczalne skutki, przystąpiono do omawiania ustawy monetarnej.

Sprawozdawca pos. Radziszewski stwierdza, że projekt ministra skarbu z dnia 9 kwietnia uchyla obowiązek stemplowania.

Dyskusja o zamianę waluty.

Komisja w tym projekcie poczyniła zmiany obniżając wysokość waluty, która ma uleść zamianę na rentę z 70 na 60%, przyczem dodano, że posiadacze asygnat oraz ci którzy do 1 lipca asygnaty kupią mają być faworyzowani. Druga zmiana komisji polega na tym, że renta ma być nie 5 lecz 4%.

Większość komisji przychyliła się do zdania ministra, że stemplowanie jest technicznie nie wykonalne, oraz podziela stanowisko ministra, aby nie wydawać asygnat, lecz rentę.

Po przemówieniach pos. Fedorowicza i pos. Weinziehera zabiera głos pos. Diamand, który powtarza swój dawny wniosek co do przeprowadzenia ostemplowania.

Obrona wniosku.

Poczem przemawia pos. Głabiński który bierze w obronę komisję i Sejm przed zarzutem jakoby poprzednie uchwały były błędne. Okazało się, że pieczętowanie niedawałoby pewności, że nikt inny nie będzie pieczętował prócz państwa.

Następnie pos. Maślanka przemawia za wnioskiem komisji, twierdząc że dziś na stemplowanie jest za późno.

Przyjęcie wniosku komisji.

Po zamknięciu dyskusji zawierał jeszcze głos sprawozdawca pos. Radziszewski, minister skarbu Karpiński, postowie Diamand i Weinzieher, poczem przystąpiono do głosowania. Przyjęto całą ustawę w 3-im czytaniu.

Następnie odroczył marszałek posiedzenie do godz. 5-ej.

Krytyka projektu konstytucyjnego.

Po przerwie zabrał głos nad projektem konstytucji, jako pierwszy pos. Seyda (ZLN) który zastanawiał się nad deklaracją konstytucyjną rządu. Oceniając ją jaknajbestronniej trzeba o niej wydać sąd ujemny. Archaiczny styl konstytucji utrudnia zrozumienie myśli wyrażo-

nej, która zresztą i sama jasną nie jest (Prawica: i ubogą).

Następnie mówca poddał krytyce całą ustawę porównując ją do ustawy francuskiej i amerykańskiej i skończył słowami: Sądzę, że ten projekt zostanie przekazany komisji, która będzie się starała na tej podstawie stworzyć nowe dzieło konstytucji polskiej, któraby, aby choć w przybliżeniu zyskała takie uznanie, jak konstytucja 3 maja.

Po przemówieniach pos. Poniatowskiego i Dąbskiego zabrał głos pos. Fichna który oświadcza się za odesłaniem projektu rządowego do komisji.

Mgławicowa konstytucja „Wyzwolenia“.

Co się tyczy drugiego projektu przedłożonego przez PSL (wyzwolenie), to i świetna obrona pos. Poniatowskiego niezdolała rozprzyć tej mgławicy, jaką ten projekt jest otoczony.

Na tym z powodu spóźnionej pory odroczone dyskusję i przystąpiono do odczytania wniosków nagłych.

Wniosek nagły ZLN i PZL w sprawie niezwłocznego zarządzenia wyboru w okręgach wschodnich izba przyjęła a wniosek sam odesłała do komisji konstytucyjnej.

Okręcoństwa ukraińców.

Odczytano następnie wniosek nagły Dąbskiego w sprawie znęcania się ukraińców nad ludnością polską we wschodniej Galicji pozostającej pod okupacją ukraińską. Po krótkim uzasadnieniu przez wnioskodawcę izba przyjęła nagłość i meritum wniosku.

Zaburzenia żydowskie w Miechowie.

Następnie przyjęła izba wniosek nagły pos. Ostachowskiego w sprawie zabicia strażnika garażu samochodowego w Miechowie i wyników stad rozruchów żydowsko-polskich 1-go maja r. b.

Po przyjęciu jeszcze kilka wniosków nagłych posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie w sobotę o 10 rano.

Jęńcy niemieccy w Anglii.

London, 7 maja. (PAT.) Churchill odpowiadając w izbie gmin, na wystosowane do rządu pytanie, oświadczył, iż w Anglii znajduje się 569,072 jeńców niemieckich.

3 maj w Wołkowyszkach.

Warszawa, 9 maja. (PAT.) W Wołkowyszkach uroczystość 3 maja odbyła się nadzwyczaj uroczystość przy udziale kilkunastotysięcznej ludności bez różnicy narodowości i stanu. Włóścianie reprezentowani byli przez swoich delegatów, którzy stawili się po 4 z każdej z 25 gmin. Po skończonym pochodzie zebrani na uroczystości wysłali depezę do Sejmu, Naczelnika państwa i gen. Szeptyckiego.

Bolszewicy mszują się!

Warszawa, 8 maja (PAT.) B. K. P. donosi z Mińska: Na podstawie wiarygodnych informacji, zasięgniętych u osób przybyłych z Mińska komunikuje K. B. P., że duża ilość poważnych osobistości została aresztowana i wywieziona przez bolszewików.

Bolszewicy nie chcą szkół.

Warszawa, 9 maja. (PAT.) K. B. P. z Homla: Wobec zamknięcia w Homlu przez bolszewików szkół polskich, odbył się wiec, na którym uchwalono domagać się otwarcia szkół. Wybrana w tym celu komisja nie doszła z władzami bolszewickimi do porozumienia. Starania o oddanie przez bolszewików bogatych zbiorów bibliotecznych, opieczętowanych po dworach, nie odniosły skutku.

Rozbrojenie armji bułgarskiej.

Genowa, 9 maja. (PAT.) Komisja sojusznicza ustaliła tekst protokołu odnoszącego się do rozbrojenia armji bułgarskiej.

Trzeba fraktować Niemców wedle ich przykładow z 1871 r.

Maksymilian Harden przypomina w Zukunft że w r. 1871, kiedy zapytano Bismarcka, co będzie, jeśli Francuzi nie podpiszą przedłożonego im pokoju, żelazny kanclerz odpowiedział:

„W takim razie będziemy dalej zajmowali ich twierdze, zawieszania broni się nie przedłużymy, a w każdym razie zablokujemy Paryż jeszcze bardziej. Francuzi podnoszą głos, bo dostali żywność, ale kiedy znowu skazani będą na skromną porcję, kiedy poczną głodować, wtedy nasze środki nieuchronnie wywołają właściwy skutek“

-- Dziś --

Otwarcie Restauracji St. Galusińskiego, Piotrkowska 108.

Smaczne śniadania, obiady i kolacje a la carte.

Bufet obficie zaopatrzone w różne trunki,
zimne i gorące zakąski.

Dziś flaki, wieprzowina z kęta.

Piwo Anstadta z beczki. 805 1

Krawiec damski

LEONARD THUM

powrócił z Odessy, ul. Główna 41 m. 10.

Były współpracownik pierwszorzędných europejskich firm.

Taniej i lepiej jak gdzieindziej. 805 3

W 8-0 kl. Gimnazjum Filologicznym żeńskim

Heleny Miklaszewskiej

w Łodzi, Sienkiewicza 61

egzaminy dla uczennic nowowstępujących rozpoczną się
dnia 19 maja b. r. o godz. 3 pół po południu. 780 s 1

W niedzielę, dnia 11 b. m. o godz. 3 p. odbędzie się
GRY W WIKIĘ NOŻĄ
między pierwszymi drużynami Towarzystw.
„Klub Turystów“ — „Poboj“.

Kupuję srebrne

RUBLE

Wiadomość w administracji
„Rozwoju“ 875 0

Ogłoszenie.

Dla warsztatów Intendentury Gen. Okr.
Łódzkiego potrzebne są: Maszyny krawieckie
do szycia, maszyny do dziergania dziurek, że-
lazka krawieckie, piece do zagrzewania żelazek,
maszyny szewckie do szycia skóry, komplety
narzędzi szewckich i ślusarskich, wag stołowych
i dziesiętnych.

Pragnący zaofiarować powyższe, zechcą się
zgłosić w godzinach popołudniowych w Inten-

denturze G. O. Łódzkiego (Cegielniana L. 18).

797 1

Krycie, reperacja i smolowanie
Daehów papowych

wykonywa solidnie przedsiębiorstwo robót dekarskich
i asfaltowych

Jan Maciński

Łódź, Senatorska № 18
(dom własny).

772—25

A. Pahn & Co w Warszawie
Fabryka tekstury smołowniczej i asfaltu
 Filja Łódź, Sienkiewicza № 53
 posiada **TELEFON № 15.**
 Firma poleca swoje wyroby i przyjmuje roboty papowo-dekarskie i asfaltowe. 799 1

Pierwszorządny zakład krawiecki ubiorów wojskowych i cywilnych
I. CHAJTOWICZ
 (Coupeur diplômé à Paris) zawiadamia niniejszym Sz. Kliencie, iż po powrocie z Rosji wznowił swą działalność 1-sza lewa of. przy ul. **Piotrkowskiej 83** 1-sze piętro i wykonywa wszelkie zlecenia ze znaną powszechnie umiejętnością tachową podług najnowszych modeli. Przyjmuje także wszelkie przeróbki. 794 1

Maszyny do pisania
Nauka pisania na maszynach wszelkich systemów.
Taśmy do maszyn piszących, wszelkiego gatunku, 1 a gatunek przedwojenny.
Wsch. warsztat reparacyjny wszelkich systemów.
Kupno maszyn do pisania. 681 st
Adolf Goldberg, Łódź, Andrzeja № 1.

Drobne ogłoszenia:

A.A.A. Obrączki złote od 40 marek para, pierścionki, kolczyki duży wybór, gwarancja za złoto 56 próby, zegary ściennie, zegarki, najtaniej bo w mieszkaniu prywatnem. Jan Placek, Brzezińska 10. 2171-7

A.A.A. Potrzebni: rzadcy rolnicy samotni, pisarze promentowi, gospodynie wiejskie, freblanki tylko z praktyką i świadectwami. Pierwszorządne biuro pośrednictwa pracy P. Sekowskiej, Przejazd 14. 2153-1

A) Meble wyprzedam zaraz tania łóżka, materace, szafy, stół, krzesła, otomane, bielizniarkę, lustro, biurko, łóżeczko, etażerkę, słupki, wieszak, szafki nocne, komodę. Piotrkowska 223-3 1 piętro, front. 1982-1

A. Sprzedam meble z kilku pokoj. Karola 8-14 lewa oficyna, 1 piętro. 2099-2

A. Dębowa łóżka, krzesła, szafę, otomane sprzedam. Sienkiewicza 59 m. 4, oficyna pierwsze wejście, 1 piętro. 2152-1

A. Meble różne sprzedam. Sienkiewicza 59 m. 4, oficyna, pierwsze wejście, 1 piętro.

A dam Wetman, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Częstochowskiej pod Nr. 9, zapytuje tych, którzy powrócili z Rosji i Niemiec, czy nie wiedzą gdzie się znajduje jego żona Marianna z Zarembów, która w 1913 r. wyjechała do Rosji lub Niemiec i dotąd nie wróciła. 2222-3

B iurko i szafa biurową sprzedam tania. Targowa 47, róg Nawrot, oficyna 3 piętro, lewo, od 9 do 10^{1/2}. 2253-1

C zeionki stare, zużyte kupuje Administracja „Rozwoju”. 959-0

D om 5-piętrowy sprzedam. Wiadomość w Rozwoju. 2027-snsn2

D o sprzedania rolwaga i wóz do węgł. Radogoszcz, ulica Hajzlera № 7. 2207-2

D oskonały francuski, konwersacja starszym i dzieciom. Pomoc w naukach, muzyka, gimnastyka. Widzewska 77 bez listery. 2216-1

D o sprzedania tartak Kirchnera 700 mm. światła, 3 pompy parowe syst. Worthington posiada Jan Szopiński i S-ka, biuro techniczne, Łódź, Cegielińska 85. 2254-nc2

D o sprzedania maszyna rymarska. Wiadomość: Zielona 3, lewa oficyna. 2635-1

F ortepian czarny, krótki, amerykańskiej konstrukcji sprzedam. Wólczańska 125. 2231-2

G ramofon z 58 płytami, koncertowy, w dobrym stanie, do sprzedania. Andrzeja № 17 m. 33, od godz. 4-7 można zastać. 2143-1

I nteligentna starsza osoba, znająca język polski i niemiecki, życzy sobie przyjąć miejsce jako wychowawczyni do dziecka. Sienkiewicza 46, Ulrich. 2257-2

K upię lub wypożyczę 150 krzesel, 30 foteli, pianino. Zgłaszać się: Andrzeja 46, sklep. 2210-3

K apustę kwaszoną sprzedaje sklepom. I. Probołowski, Staro-Zarzewska 19, w podwórzu. 2253-5

K upię dom w Łodzi. Oferty w Rozwoju pod al. S. 2140-es1

K to chce natychmiast spieniężyć swoje rzeczy ni ech przynieś na sprzedaż komisową do domu handlowo-komisowego „Samopomoc”, Zielona 5. 2196-sn2

L osy do 4 klasy są do nabycia w Administracji Rozwoju

M agiel w dobrym stanie sprzedam. Konstanytnowska 49, Jarczyński. 2199-2

Młoda inteligentna panienska ładnego charakteru poszukuje posady gospodyni lub t. p. (niezależna) na miejscu lub na wyjazd u samotnej osoby lub samotnego w starszym wieku. Oferty przyjmie administracja Rozwoju pod „Niezależna A.R.” 5111-1

M asażystka dyplomowana wykonywa wszelkie masaże lecznicze skutecznie. Gimnastyka lecznicza, szwedzka. Kosmetyka. Porady paniom. Przyjmuje uczenie. Widzewska 77. 2218-1

N owo-otworzona polska pracownia ubiorów męskich i damskich okryć. przyjmuje się wszelką robotę w zakresie krawiectwa wchodzącą. Obstałanki wykonywa w ściśle oznaczonym terminie. Ceny przystępne. Zielona 10, A. Granens, I piętro, front. 2194-2

P oszukuje zajęcia się domem inteligentnego mężczyzny, ewentualnie wdowca, energiczna, zdolna, sympatyczna osoba. Chętnie na wieś. Oferty pod „K.M.” w Rozwoju. 2172-1

P latform ciężarowych na resorach, używanych lecz w dobrym stanie kupię kilka sztuk. Oferty do Rozwoju dla „L.S. 500” z podaniem ceny. 2192-2

P racownia kapeluszy przyjmuje do przerabiania kapelusze na najnowsze fasony, damskie, męskie i dziecięce, wykonywam w przeciągu 24 godzin. J. Kalański, Łódź, Sienkiewicza № 40. 2056-cn 1

P okój umeblowany, słoneczny, osobne wejście, elektryczność, dla spokojn. solidn. lokator. Wiadomość: Sienkiewicza 29-10. Obiady od 1-2^{1/2}. 2217-1

P otrzebne panny do szycia. Główna 7, I piętro front. 2225-2

P rzyjmę dzieci do kompletu freblowskiego i początków nauki. Radwańska 55 m. 11. 2095-1

P okój kawalerski z oświetleniem i osobnym wejściem do wynajęcia zaraz. Wiadomość w Rozwoju. 2157-1

R owery reperuje i odnawiam a także przyjmuję nikiłowanie wszelkich przedmiotów. Sienkiewicza 30, Kukuła. 2205-6

R owery reperuje i odnawiam a także przyjmuję nikiłowanie wszelkich przedmiotów. Sienkiewicza 30, Mikuta. 2205-1

R owery mało używany sprzedam. Rzgowska № 2 m. 16. 2202-2

R estaurację sprzedam. Oferty w Rozwoju pod „Sprzedaż”. 2155-1

S klep do wynajęcia. Wiadomość w Rozwoju. 2156-1

S klep spożywczy sprzedaje, nie będąc w możności go samej prowadzić. Wiadomość w sklepie, Konstanytnowska 75. 2198-1

S klep spożywczy sprzedam zaraz. Wiadomość: Długa 11, w sklepie. 2187-1

S tudent ma kilka godzin wolnych, Nawrot 1a, 25, zastać od 5-6. 2264-1

Sprzedam rękopis z roku 1884 „Opis historyczny miasta powiatowego Putuska w gub. łomżyńskiej. Piotrkowska 145, Wierzbicka, prawa oficyna. 2271-3

Sprzedam 2 warsztaty stolarskie z naczyaniem, Radogoszcz, ul. Jana № 40. 2219-1

Sprzedam drewnianą 2-piętrową oficynę na rozbiórkę. Wiadomość: Piotrkowska 188, u Łyczkowskiego. 2226-2

Sprzedam urządzenie sklepowe w dobrym stanie. Konstanytnowska 57 m. 31. 2227-3

Skradziono weksel in blanco na 300 rubli, wystawiony przez Augusta i Wandę Riedke. Ostrzegam przed nabyciem takowego, gdyż jest unieważniony. 2228-1

Sprzedam wannę i samowar. Stacja Karolew, dom familijny, Jastrzębski. 2259-3

Stajnię dla 10 koni wynajmę. Możliwie w śródmieściu. Pożądane zarazem mieszkanie 2-3 pokoje z kuchnią. Zgłoszenia nadsyłać do Rozwoju dla „Potrzebującego stajnię”. 2193-2

Tomasz Michalak, zamieszkały w wsi i gminie Brus, łódzkiego powiatu, poszukuje żony swojej Antoniny z Kaźmieskich, która w jego nieobecności opuściła dom w 1913 r. i więcej nie wróciła. 2209-1

Ubrania męskie, damskie, dziecięce, bielizna, kapelusze, krawaty, kołnierzyki, dywan duży, otomane, lustro, stół, spodnie i buty tenisowe i t. p. poleca sklep komisowy Feliksa Potza, ul. Sienkiewicza № 35. 2077-csn2

Wózek sportowy tania sprzedam. Ul. Główna 41-19. 2262-3

W Pabjanicach, w śródmieściu, przy ulicy Nowopolnej № 14 i 16 są do sprzedania dwa domy dwupiętrowe wraz z 2 morgami ogrodu. Cena przystępna. Wiadomość na miejscu. 2177-1

Zaraz do wynajęcia pokój z elektrycznym oświetleniem dla pojedynczej osoby. Główna 18 m. 26. 2189-1

15 tysięcy marek po Towarzystwie ułokuję na I numer hipoteki. Oferty w Rozwoju pod „Hypoteka”. 2186-1

2 magle do sprzedania. Ulica Niska № 5, wiadomość u stróża. 2267-1

Zagubione dokumenty.

Adam Chodkiewicz zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2265-3

Andrzej Gierbich zagubił kwit na odzież wydawaną dla byłych jeńców. Łaskawy znalazca proszony jest o zwrot takowego na ul. Wodną № 18-47. 2270-1

Amalia Zajłke zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi, oraz legitymację chlebową na 2 osoby. 2229-1

Biernacki Andrzej zgubił kartę węglową wydaną z magistratu. 2215-1

Feliks Pawłowski zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2266-3

Hammer Izrael zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2272-3

Józef Łaniucha zagubił kartę paszportową wydaną w Niemczech z firmy Fryderyk Bajer, kartę zapomogową na 3 osoby wydaną z kom. dla bezrobotnych, paszport rosyjski i kilkanaście marek. 2236-3

Jakób Lent zagubił legitymację chlebową wydaną na 4 osoby. 2212-1

Józef Michalski zagubił legitymację chlebową wydaną z Radogoszcza na 6 osób. 2208-1

Katarzyna Gronowska zagubiła paszport rosyjski wydany w gm. Dąbrowa Widawska oraz 2 legitymacje: chlebową na 3 osoby i z kom. dla bezrobotnych. 2220-1

Moszek Webel zagubił legitymację wydaną z kom. dla bezrobotnych. 2232-1

Paszport na imię Albert Szyndel, ul. Sporna 4, zagubiono. 2261-1

Szczesniak Marianna zgubiła legitymację chlebową na 4 osoby. 2260-1

Zaginęły 3 paszporty rosyjski i niemiecki wydany w Kłodawie na imię Franciszka Plichy oraz Florentyny Zakrzewskiej wydany w gm. Broniszewie. 2211-1

Zaginęły portfel zawierający paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Ludwika-Wacława Niedźwieckiego. 2213-3

Zaginęły paszport na imię Aleksander Kulak wydany w Szczercowie gm. Dźbanki i metryka urodzenia wydana w Łodzi. 2263-3

Zaginęły paszport niemiecki na imię Stanisława Minecka wydany w Łodzi. 2268-3

Zagubiono legitymację z K. B. na imię B. Engel. Proszę złożyć w administr. «Rozwoju».

Zaginęła książeczka pożyczkowa, wydana z Radogoskiego Tow. Poż. - Oszczędnościowego za № 4122, na imię Natalji Matz. 2214 1

Zaginęły dokumenty rosyjskie na imię Bolesława Szymczaka, zamieszkałego przy ulicy Przędzalnianej Nr. 51 m. 8, wracającego z dworca kolejowego Drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej. 2224 3

Zaginęły portfel w Rzgowie, zawierający 4 asygnaty i weksel na 500 rb., wystawiony na imię Józefa Kluki. Asygnaty za Nr. O. 115995 na 500 rb., N. P. 173619 na 100 rb., Nr. 173620 na 100 rb., N. P. 173621 na 100 rb. Ostrzegam przed nabyciem tych asygnat. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem. Powiat Łódzki, gmina Brus, wieś Gadka Stara Nr. 8, Mateusz Biniek. 2225 3

Zaginęły 5 paszporty niemieckie, wydane na imiona: Almy, Idy i Adolia Biszof, 4 legitymacje chlebowe na takież imiona i Maksy Biszofa, oraz 43 marek i dokumenty. Łaskawy znalazca zechce zwrócić do «Rozwoju» wyżej wymienione dokumenty, zatrzymawszy powyższą sumę pieniędzy. 2230 1

Zaginęły paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Jan Szczepaniak. 2263 3

Zaginęły paszporty: niemiecki wydany w Prusach, rosyjski wyd. w gm. Włochy i legitymacja chlebowa na 4 osoby na imię Jana Garbusia. 2180-1

Zaginęły paszport familijny wydany w Łodzi na imię Janiny Rudzińskiej. 2179-1

Zaginęły 2 paszporty niemieckie wydane w Łodzi na imię Tomasza i Bronisławy Augustyniaków oraz legitymacja chlebową na 4 osoby. 2098-1

PIEGI i PRYSZCZE
ORO
 usuwa najradzykalniej
KREM „ORO”
 Wystrzegać się falsyfikatów. — — Zadać tylko Krem „ORO”.